

Utbildningsinspektion i Ekängsskolan förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Ekängsskolan och besökt skolan den 12-13 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Ekängsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Ekängsskolan intervjuades rektorn, elever, lärare och övrig personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 2 och 6 samt förskoleklass och skolbarnsomsorg. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Ekängsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	127
Förskoleklass	40
Grundskola	200

Skolan ingår i skolområdet Kungsberget, ett av tio områden för grundskolan i Linköpings kommun.

Ekängsskolan har barn i förskoleklass, fritidshem och elever i årskurserna 1–6. I rektorns ansvarsområde ingår förskolor, fritidshem, familjedaghem, grundskola och förskoleklass. Ekängsskolan byggdes 2003 och ligger i ett område som expanderar. Många nybyggda villor finns och flera är under uppförande. Det finns framtida planer på att bygga hyreslägenheter i området. Ekängsskolan har ett stort antal skolskjutselever från omgivande landsbygd. Skolgården erbjuder en mängd kreativa sysselsättningar för eleverna och är så utformad att den kan användas i undervisningen. Verksamheten är organiserad i åldershomogena grupper. Skolan är indelad i två arbetslag, varav ett arbetslag omfattar personal från förskoleklass och elever i årskurserna 1–3. Det andra arbetslaget omfattar personal för elever i årskurserna 4–6.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Ekängsskolans skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån kollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Ekängsskolan erbjuder en utbildning av god kvalitet. Ledningen fungerar väl och det pågående kvalitetsarbetet i skolan kan erbjuda goda möjligheter till utveckling. Det pågående kvalitetsarbetet ger rektorn förutsättningar att ta ett aktivt och övergripande ansvar, där skolan som helhet kan nå de nationella målen. Undervisningen ute i naturen ger eleverna möjligheter att lära tillsammans med andra i ett ämnesövergripande perspektiv. Skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd fungerar bra. Ekängsskolans lokaler och utemiljö ger eleverna goda möjligheter till lärande.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förtydliga elevernas kunskapsmål och resultat i samtliga ämnen.
- Arbetet med normer och värden bör utvecklas så att alla elever diskuterar inflytande.
- Handlingsprogram mot kränkande behandling bör även omfatta kränkande behandling mellan vuxen - elev.
- Skolan bör alltid kontakta hemmet skyndsamt vid misstänkt kränkning.
- Kvalitetsredovisningen bör utvecklas så att skolans samlade bedömning av måluppfyllelsen och eventuella åtgärder framgår tydligare.
- Skolan bör se till att eleverna informeras om att elevens val finns och vilka möjligheter det innebär.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, respektive för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2

Kunskaper

I Ekängsskolan dokumenteras enskilda elevers resultat på olika sätt. Personalen följer upp elevernas kunskapsutveckling i förskoleklassen genom testet ”*Vad sa du fröken?*”. Detta test kartlägger elevernas språk- och läsutveckling och visar på ett litet men dock bättre resultat 2004 än 2003. I övrigt följer personalen i förskoleklassen elevernas kunskapsutveckling genom att varje elev samlar sina arbeten i en pärm. Resultaten på diagnostiskt prov för årskurs 2 år 2005 visar att 84 procent av eleverna har nått målen i matematik, medan 93 procent av eleverna har nått målen i svenska. Dessa elever bedöms av personalen klara målen utan åtgärdsprogram i årskurs 5. Eleverna i årskurs 1–3 skriver i ”*tankeböcker*” där personalen kan följa elevernas kunskapsutveckling på individnivå. Personalen för de yngre årskurserna säger att elevernas resultat diskuteras i arbetslags-träffar utifrån de lokala kurplanemålen. Inspektionen uppfattar att personalen i de lägre årskurserna har god kännedom om och kan följa elevernas individuella kunskapsutveckling i matematik och svenska.

Resultaten på nationella prov för årskurs 5 visar på mycket goda resultat under åren 2003 och 2004. De nationella proven för årskurs 5 år 2005 visar att eleverna i lägre utsträckning når målen i matematik och svenska än åren dessförinnan. Flickornas måluppfyllelse är något lägre än pojkarnas. Resultaten analyseras på individnivå och ligger till grund för stödinsatser. Dock bör skolans samlade resultat analyseras. Av utsagor från elever och föräldrar så framkommer bristande kännedom om vilka mål som skall nås i respektive ämne. Inspektörerna vill betona vikten av att måldiskussioner förs från förskoleklass till årskurs 6 och kommuniceras med både elever och föräldrar

Normer och värden

Intervjuer och observationer ger en bild av en skola med bra stämning, där eleverna överlag trivs. Dock kunde inspektörerna uppleva en viss tveksamhet knuten till trivseln i skolan gällande eleverna i årskurs 6, då de kände sig anklagade av de yngre eleverna för att vara ”*oschyssta*”. I samtal framkom att de äldre eleverna inte upplevde sig ha inflytande över verksamheten i någon större grad. Enligt inspektörerna är detta en signal till skolan att i ökad utsträckning diskutera inflytande och ansvar med eleverna.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bör förtydliga elevernas kunskapsmål och resultat i samtliga ämnen. Skolans arbete med normer och värden bör förbättras så att alla elever diskuterar inflytande.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och

betygsättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

I Ekängsskolan arbetar en trygghetsgrupp, som benämns skolans vän (SVÄN). Trygghetsgruppens arbete bedrivs bland annat genom att varje klass utser kompisvärdar. Deras uppdrag är att hålla ögonen öppna för vad som händer och ta med åsikter till trygghetsgruppen. Resultatet från en utvärdering beträffande trygghetsgruppen visar på att det finns brister i rutinerna för gruppens arbete. Under inspektionen framkommer från rektor att bristerna i rutinerna har åtgärdats.

De yngsta eleverna arbetar förebyggande med värdegrundsfrågor genom att samtala med en kompis och där ge varandra komplimanger, *uppåtpuffar*. Dessa samtal har enligt de yngre eleverna stor betydelse för hur de är mot varandra. Även föräldrar har kännedom om arbetet med kompisvärdar. I skolans klassråd ges eleverna möjligheter att diskutera trygghetsfrågor. Eleverna kan påverka verksamheten genom elevrådet. Dock menar de äldre eleverna att det mest handla om inköp till skolan. ”*Gyllene regler*” finns i skolan, men eleverna upplever inte att de har varit med och påverkat reglernas utformning. Däremot förekommer samtal om reglerna i undervisningen. Inspektörerna vill påpeka att eleverna bör ges ett utökat utrymme för att delta i diskussioner kring den gemensamma arbetsmiljön.

I Ekängsskolans handlingsprogram mot kränkande behandling beskrivs vad som sker vid misstänkt fall av mobbning elev - elev. Handlingsprogrammet säger inget om vem som gör vad eller vad som sker vid eventuell kränkning mellan elev och vuxen. Av handlingsprogrammet framgår att när hemmet kontaktas avgörs från fall till fall. Inspektörerna vill påpeka att kontakt med hemmet skall tas skyndsamt.

Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen.

Inspektionen vill lyfta fram Ekängsskolans undervisning ute i naturen, där eleverna ges goda möjligheter att lära både självständigt och tillsammans med andra. Undervisningen ger eleverna möjligheter att arbeta ämnesövergripande på ett lustfullt sätt. I samtal med elever och personal uppmärksammas ett stort engagemang för detta sätt att arbeta på.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Eleverna säger att de får det stöd och den hjälp de behöver. I intervjuer med föräldrarna så bekräftas detta, medan några menar att eleverna kan utmanas mer individuellt i sitt lärande. Vid upprättandet av åtgärdsprogram deltar även personal från fritidshemmen. Samverkan mellan olika kompetenser kring eleven skapar en helhetsbild och kan förbättra stödinsatserna. Inspektörerna konstaterar att arbetet med elever i behov av särskilt stöd fungerar bra.

Utvärdering av lärandet och bedömning

Samverkan med föräldrar sker främst genom utvecklingssamtal, föräldramöten samt skriftlig information från personal och rektor. Föräldrarna anser sig nöjda

med den information som skolan tillhandahåller i de lägre årskurserna. Enligt utsagor från föräldrar till de äldre eleverna minskar informationen om elevernas kunskapsutveckling ju äldre eleverna blir. Inspektörerna vill påpeka vikten av att ge föräldrarna fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i samtliga årskurser.

Förskoleklassen utvärderar elevernas lärande i form av den dokumentation som samlas i pärmar. På liknande sätt utvärderar personalen för de lägre årskurserna det eleverna skrivit i sina så kallade "*tankeböcker*". För de högre årskurserna sker utvärdering genom de nationella proven för årskurs 5. Personalen analyserar även utifrån elevernas resultat på tester som genomförs i skolan. Dock råder enligt inspektörerna tveksamheter kring elevernas delaktighet i utvärderingen. Skolan bör skapa förutsättningar så att elever och personal kan utvärdera lärandet tillsammans.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skolans lokala arbetsplan som utgår från de nationella målen, innehåller en vision för enheten samt mål, målkriterier och aktiviteter för hur målen skall nås. Rektorn har påbörjat ett kvalitetsarbete för att göra skolan till en skola med likvärdig syn på lärandet. Personal och rektor menar att detta kvalitetsarbete pågår genom de *busmöten* och arbetslagsträffar som är planerade i verksamheten. På *busmötena* träffas all personal i skolan för att utbyta erfarenheter tillsammans. I arbetslagen diskuteras utvärdering, bedömning och resultat. Mötena strävar efter att skapa en helhetssyn i skolan från förskoleklass till årskurs 6, som skall leda till att ge eleverna bättre möjligheter till måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att det pågående kvalitetsarbetet kan ge goda förutsättningar för att nå en samsyn om skolans uppdrag och utveckling. Ekängsskolan har en kvalitetsredovisning för 2004. Kvalitetsredovisningen innehåller, förutom en beskrivning av skolan, även barn- och ungdomsnämndens prioriterade områden. Dessa områden som rör språkutveckling, fysisk aktivitet samt barn och ungdomar i behov av särskilt stöd har analyserats genom att använda BRUK¹. Inspektörerna kan dock inte se någon koppling mellan områdena i kvalitetsredovisningen och målområdena i den lokala arbetsplanen. Enligt inspektörerna bör kvalitetsredovisningen förbättras så att skolans samlade resultat, analys och eventuella åtgärder framgår tydligare.

Ledning och intern kommunikation

Rektorn tar ett medvetet och övergripande ansvar för att utveckla och leda den pedagogiska verksamheten. Ambitionen är enligt rektorn att samla skolans uppdrag utifrån ett helhetsperspektiv. Skolans ledningsgrupp är ett sätt för rektorn att forma och hantera denna helhet. I ledningsgruppen deltar representanter för samtliga verksamhetsområden som ingår i rektorns ansvar. Rektorn menar att ledningsgruppens möten skall vara ett forum för att diskutera skolans uppdrag. Ett annat sätt att skapa förutsättningar för personalen att mötas är i *busmöten* och i arbetslag. Personalen menar att rektorn är väl förtrogen med verksamheten. De menar även att de får den stöttning av rektorn som de behöver. I intervju med personalen framkommer att rektorn ser de olika verksamhetsformerna som lika betydelsefulla för att skolan skall utvecklas. Inspektörer-

¹ BRUK (Bedömning Reflektion Utveckling Kvalitet) ett av Skolverkets utarbetade verktyg för kvalitetsarbete i skola och förskola

na vill påpeka vikten av att rektors ambitioner att utveckla skolans uppdrag i ett helhetsperspektiv fullföljs.

Sammanfattning

Inspektionen bedömer att skolans verksamhet till stora delar är av god kvalitet. Skolans ledning fungerar bra och det pågående kvalitetsarbetet kan ge goda möjligheter till utveckling. Kvalitetsredovisningen bör förbättras så att skolans samlade resultat, bedömningar och åtgärder framgår tydligare. Handlingsprogram mot kränkande behandling bör förbättras så att det även omfattar perspektivet vuxen- elev. Skolans rutiner vid kränkande behandling måste förbättras så att föräldrar får information skyndsamt.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Enligt skolans timplan skall eleverna erbjudas elevens val från årskurs 1. I samtal med eleverna framkom att de yngre eleverna inte har någon kännedom om elevens val, till skillnad från de äldre eleverna. Inspektörerna anser att elevens val bör förtydligas för de yngre eleverna. I övrigt finner inspektörerna att skolans tillgång till utbildning och information är goda.

Antalet årsarbetare med pedagogisk utbildning uppgår innevarande läsår till totalt 16,4 tjänster, vilket innebär 14,6 elever/årsarbetare eller 6,8 lärare på 100 elever. Genomsnittet i riket är 7,9 lärare på 100 elever. Tillkommer gör 1,1 personal i form av elevassistenter, vilka inte har pedagogisk utbildning. Lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Personalen erbjuds ett lärande utifrån skolans behov genom de *busmöten* som genomförs med samtlig personal i skolan. I dessa möten berättar personalen för varandra hur de arbetar i de olika verksamheterna samt även om den fortbildning de deltagit i.

Ekängsskolans lokaler och utemiljö erbjuder eleverna goda möjligheter till lärande. I skolmiljön ges även goda möjligheter för personalen att planera och samarbeta kring eleverna.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna för utbildningen i Ekängsskolan är goda. Dock bör skolan informera eleverna om att elevens val finns och vilka möjligheter det innebär.

Datum
2006-04-07

Ort
Linköping

Birgitta Knutsson Rohdin

Eleonor Duvander